

Vereniging Hendrick de Keyser

Notulen Algemene Ledenvergadering, donderdag 17 juni 2010

Aanvang 10.00 uur, locatie: De Waalse Kerk te Amsterdam

De algemene ledenvergadering wordt bijgewoond door ca. 80 leden.

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19:30 uur en heet iedereen van harte welkom in de Waalse Kerk, op het eerste oog een gebouw waarmee de Vereniging geen bijzondere binding heeft, maar dat betreden kan worden via een poortje dat door Hendrick de Keyser ontworpen is!

2. Notulen Algemene vergadering 18 juni 2009

De notulen waren te raadplegen op de website van de Vereniging. Daarnaast lagen ze ter inzake bij het secretariaat.

De voorzitter vraagt de aanwezigen of er vragen of opmerkingen zijn over of naar aanleiding van de notulen. Dat blijkt niet het geval te zijn en derhalve worden deze vastgesteld.

3. Mededelingen en ingekomen stukken

De voorzitter deelt mee, dat een aantal berichten van verhindering is ontvangen. Het betreft:

*Dhr. R.J.G. Bandell, Dordrecht;	Dhr. G. ten Have, Wenum Wiesel
* Dhr. J.F.H.H. Beekhuizen, Amsterdam;	Mw. I.S. Huijts-Post, Naarden
*Dhr. R. van den Beld, Baarn;	Dhr. M.A.M. Kortenbout van der Sluijs, Spankeren
*Dhr. J.G. Berkhout, Geersdijk;	Dhr. T. Landheer, 's-Gravenhage
*Dhr. B. Bleker, Utrecht;	Dhr. O. Loonstra, Dokkum
*Mw. A.C. de Bruijn, Middelburg;	Dhr. A.M. van der Meij, Leeuwarden
*Mw. L. Daniëls-Wielandt, Zwolle;	Dhr. K. Mylanus, Almere
*Dhr. G.W. baron van der Feltz, Amsterdam;	Dhr. A.A. Schulting, Reeuwijk
*Mw. C.W. Fock, 's-Gravenhage;	Dhr. K.J. Storm, Aerdenhout
*Dhr. J. Franssen, 's-Gravenhage;	Mw. G.E. Struyck, Bloemendaal
*Dhr. L.M.W. van Grunsven, Maarssen;	Mw. B.O. Wildschut, Blaricum
*Dhr. J.'t Hart, Bodegrave;	Mw. T.S.M. van der Woud, Zoetemeer
*Dhr. J.C. 't Hart, Den Haag;	Dhr. E.W. Veen, Amsterdam

Daarna doet de voorzitter een drietal mededelingen.

1. De Kredietcrisis

De voor- en nadelen van de huidige economische crisis, die tijdens de vorige vergadering ook al besproken werden, worden opnieuw gememoreerd. Het belangrijkste nadeel voor de Vereniging is de toename van huurderving, die in de loop van 2009 sterker werd, dan men in juni van dat jaar nog voorzag. De weerslag hiervan is in de jaarcijfers van 2009 zichtbaar (zie hierna bij agendapunt 5). Voordelen bestonden uit een ruimere stroom van stimuleringsubsidies en uit lagere prijzen in de bouw.

2. De ledengroei

De groei van de leden gaat gestaag door. Er wordt een grafiek geprojecteerd waarop deze tendens af te lezen is. Het huidige ledental is 3333.

3. Het communicatiebeleid

Het bestuur en de directie streven ernaar het contact met de leden te intensiveren. De Vereniging organiseert in dat kader sinds enige tijd een 'welkomstmiddag' voor nieuwe leden om hen te informeren over onze activiteiten. Dit gebeurt twee keer per jaar. De reacties zijn positief. Voorts heeft een

commissie bestaande uit een aantal commissarissen, bestuursleden en medewerkers van de Vereniging zich gebogen over wenselijke aanpassingen van ons communicatiebeleid. Geconstateerd werd dat de bestaande wijze van publiciteit genereren succesvol is. Deze leidt namelijk tot een steeds ruimere naamsbekendheid en tot de vermelde ledengroei. Momenteel hoeft de Vereniging dus geen extra inspanningen te leveren op dit gebied.

4. Voorstel verhoging contributie en bijdragen

In 2003 is de contributie van de Vereniging voor het laatst aangepast. Het bestuur stelt thans voor een verhoging van € 20 naar € 25 voor leden, van € 360 naar € 450 voor 'leden voor het leven' en van € 100 naar € 125 voor donateurs.

Het gaat om een bescheiden verhoging die bedoeld is om de contributie kostendekkend te maken. Dit is een bewuste keuze: de hoogte van de kosten van het lidmaatschap mag voor geen enkele belangstellende een belemmering vormen.

De voorzitter vraagt de Algemene Ledenvergadering of deze zich kan vinden in dit voorstel. De Vergadering gaat hiermee akkoord, waarmee de contributieverhoging met onmiddellijke ingang van kracht is.

5. Bespreking Jaarverslag 2009

- **Begroting 2009**

De directeur licht in enkele woorden de begroting van 2009 toe aan de hand van een aantal grafieken. Er is sprake van groei in 2009 ten opzichte van 2008. Dit heeft vooral te maken met het ambitieuze instandhoudingsprogramma van het afgelopen jaar.

Daarna toont hij met behulp van geprojecteerde beelden een overzicht van de verwervingen en de restauraties van 2009 en geeft per object een korte toelichting.

- **Verwervingen**

Makkum, Vallaat 22

Dit huis, ook wel bekend als de 'mooiste gevel van Makkum', heeft een 'kluisprobleem'. In het huis, dat tot bank is verbouwd, werd een grote boven- en ondergrondse kluis aangebracht. Door een ongelijke mate van verzakking rust de balklaag van het pand thans op de kluis. Met andere woorden, het huis 'knikt' over de kluis heen. Deze laatste moet dus worden verwijderd en de balklaag hersteld. Daarna zal de oorspronkelijke indeling van het voormalige woonhuis worden teruggebracht.

Gemaal Cruquius, Haarlemmermeer

De verwerving van dit beroemde stoomgemaal ging gepaard met grote publiciteit. Het gaat dan ook om een bijzonder object in zijn soort. In de jaren '60 is het complex niet op de juiste wijze gerestaureerd. De Vereniging zal dit corrigeren. Het huidige museale gebruik van het gebouw zal worden voortgezet.

Schiedam, Weeshuis der Hervormden

Dit complex uit de laatste kwart van de 18^e eeuw vult een gat in de collectie van de Vereniging. In de jaren '80 van de vorige eeuw werd het ingrijpend 'gemoderniseerd'. Het pand werd ten behoeve van HAT-eenheden opgesplitst, zonder enige aandacht voor de architectonische waarden ervan. Hendrick de Keyser zal deze misplaatste verbouwing ongedaan maken. Tot de sieraden van het pand behoort het late goudleerbehang in de regentenkamer uit 1780.

Den Bosch, Hinthamerstraat 138

Achter een tamelijk onooglijke voorgevel bleek een middeleeuws huis met gotische en renaissance schilderijen schuil te gaan. In het voorhuis wijst de aanwezigheid van een hangkamer op deze oudere oorsprong. In dit gedeelte zal de 19^e-eeuwse sfeer worden gehandhaafd. In het achterhuis zal de 16^e-eeuwse toestand worden hersteld, waarbij het oorspronkelijke plafond weer in zicht zal worden gebracht en aan de schilderijen zo veel mogelijk recht wordt gedaan.

- **Restauraties 2009**

Amsterdam, Huis Bartolotti, Herengracht 172

Het kantoor van de Vereniging is in september 2009 verhuisd van de Keizersgracht naar de Herengracht. Dit in verband met de groei van de organisatie. Tijdens de restauratie werd in de achterkamer een stucplafond uit 1760 tussen de balken teruggevonden. De datering hiervan kon worden gebaseerd op de onderlaag van het bijbehorend behang, die eveneens is teruggevonden. Een Lodewijk XIV-schouw die door de heer Leonhardt aan de Vereniging is geschonken, bleek qua maatvoering wonderwel te passen op de plek van de verdwenen schouw.

Groningen, Ossenmarkt 5

Dit betreft een fraaie patriciërswoning uit de 17^e eeuw met een asymmetrische gevelindeling. Het huis was lange tijd aaneengesloten verhuurd en kon daardoor eerder niet worden aangepakt. Het Lodewijk XIV- stucwerk was zwaar gehavend en is inmiddels weer in oude glorie hersteld. Hetzelfde geldt voor de historische kleurstelling van het interieur. Zelfs de serre die op allerlei manieren verbouwd was, heeft haar oude karakter weer terug.

Amsterdam, Diemerzeedijk 27, Gemeenlandshuis

Het hoofdhuis kan nog niet worden gerestaureerd omdat het thans nog verhuurd is. Eén van de bijgebouwen daarentegen, het oostelijke, is inmiddels opgeleverd. Dit voormalige koetshuis werd in de jaren '80 van de 20e eeuw tot een nogal benauwd en smakeloos woonhuis verbouwd. Door de originele structuur in ere te herstellen heeft het gebouw zijn eenvoudige doch monumentale waarde teruggekregen. Een zeldzaam detail bleek de gietijzeren dakgoot, die overigens wel volledig vervangen moest worden door nieuw gietwerk.

Dordrecht, Wijnstraat 153, Huis Rodenburch

De restauratie van dit pand werd mogelijk gemaakt door de stimuleringsgelden van het Rijk in het kader van de huidige kredietcrisis. Van voor- en achterhuis zijn casco en exterieur hersteld. Dat geldt ook voor de gehele kap, in dit geval een dubbele kap met een open zakgoot over de gehele zolder. De gewelfkelders zijn ook hersteld. Een aardige vondst bleken twee oorspronkelijke consoles die onder de fundering van een schouw in de kelder zijn gevonden. Thans wordt het interieur gerestaureerd.

Schiedam, Oude Kerkhof 5

De historische structuur en het interieur van dit huis is hersteld. Dit was geheel weggetimmerd met modern bouw materiaal.

Alblasserdam, Cortgene 9

Deze restauratie, die de Vereniging nogal wat financiële zorgen heeft opgeleverd, is inmiddels een goed eind gevorderd: het koetshuis en de gevels zijn gereed. Aan het interieur wordt op dit moment nog hard gewerkt.

Veere, Markt 2

Dit smalle pandje uit de 16^e eeuw, dat meer dan veertig jaar als winkeltje in gebruik is geweest, is met behoud van de oorspronkelijke structuur tot woonhuis hersteld, overeenkomstig de toestand uit het begin van de 20^e eeuw.

Hoorn, Binnenluiendijk 3 en 4

Er is in 2009 gewerkt aan Binnenluiendijk 3, een gaaf 17^e-eeuws pand, waarvan bij de restauratie echter bleek, dat sommige onderdelen het product van een verbouwing uit 1959-1960 waren. Doordat bouwsporen en zelfs fragmenten van het oorspronkelijke timmerwerk uit de 17^e eeuw nog aanwezig waren, was het mogelijk dit te herstellen. Het betreft onder andere een ingenieuze toegang tot de kelder door middel van luiken en een steektrap.

De voorzitter bedankt onder applaus van de vergadering de directeur voor zijn boeiend verslag en spreekt zijn waardering uit voor de vele door een relatief kleine staf verrichte werkzaamheden.

6. Bespreking en vaststelling jaarrekening 2009 (onderdeel Jaarverslag 2009)

De penningmeester krijgt het woord en wijst kort op de voornaamste afwijkingen in de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting: namelijk de aanzienlijk hogere baten uit eigen fondswerving, uit acties derden en uit subsidies van overheden en de gevoelig lagere overige baten, die vooral de huurinkomsten betreffen. Aan dit laatste punt zijn de normale frictieleegstand en de huurderving vanwege de economische crisis debet. Het uiteindelijk resultaat is bescheiden negatief.

De heer de Vries informeert bij dit punt naar de wijze van boeken van overheidssubsidies en naar de kosten, die daarvoor worden gemaakt. De directeur legt uit, dat subsidies geboekt worden wanneer zij redelijkerwijze verwacht kunnen worden en niet wanneer zij worden uitbetaald. De kosten betreffen vooral menskracht, die noodzakelijkerwijze wordt ingezet bij het aanvragen en afhandelen van deze subsidies.

Dezelfde vragensteller informeert of Voorlichtingskosten terecht onder Lasten, besteed aan doelstellingen, zijn geboekt. Ook vindt hij deze kosten aan de hoge kant. De directeur antwoordt, dat de wijze van boeken overeenkomt met de statutair vastgelegde doelstellingen van de Vereniging, waartoe ook voorlichting behoort. Het grootste deel van de kosten van deze post wordt besteed aan het Jaarverslag, waaraan de Vereniging vanouds veel waarde hecht.

Verlening van décharge

De voorzitter vraagt, of de vergadering de leden van het Bestuur en van de Raad van Commissarissen décharge wil verlenen. Dit geschiedt bij acclamatie.

7. Voordracht benoemingen

Herbenoeming Bestuur:

K.A. Ottenheym, lid

Jaar van aftreden
2014

Herbenoemingen Raad van Commissarissen:

B. Bleker

Jaar van aftreden
2014

F.G. van Diepen-Oost (lid audit-commissie)

2014

A.J.A.M Lisman

2014

K.J. Storm

2014

E. Veen

2014

Benoemingen Raad van Commissarissen:

R.J.G. Bandell

Jaar van aftreden
2014

Voorzitter van de VNG, laatstelijk burgemeester van Dordrecht
J.G.P.M. Helderman

2014

Oud-Partner bij Ernst & Young, laatstelijk voorzitter van het NIVRA
J.H.M. Lindenbergh

2014

Bankier, oud-lid Raad van Bestuur van ING, thans voorzitter Raad van Commissarissen in oprichting van ABN AMRO

Alle voordrachten worden bij acclamatie aangenomen.

8. Bespreking lopende jaar 2010

De directeur krijgt het woord om dit agendapunt toe te lichten. Hij informeert de leden over de volgende drie punten:

- **Begroting 2010**

Ten eerste behandelt hij de begroting voor het lopende jaar. Het meest in het oog springt het aanhoudend hoge niveau van de post Instandhouding panden. Inmiddels is duidelijk dat de in de begroting voorziene huurinkomsten (Overige baten) te hoog geschat zijn. De dekking van de restauratiekosten en andere lasten komt echter niet in gevaar, omdat de subsidies van overheden en derden aanzienlijk hoger uitvallen.

- **Verwervingen ‘in de pijplijn’**

De directeur laat met behulp van illustraties verwervingen de revue passeren die thans in de ‘pijplijn’ zitten.

Heiloo, poppenhuis van De Nijenburg

In ons bezit De Nijenburg te Heiloo bevindt zich een poppenhuis, dat vanouds deel van het interieur uitmaakt. De Stichting Van Foreest heeft het poppenhuis aan de Vereniging overgedragen, waardoor de aanwezigheid van dit belangrijke interieuronderdeel voor de toekomst gegarandeerd is.

Hurdegaryp, Rijksstraatweg 24

In Hurdegaryp is het woonhuis verworven van de architect A. Bonnema uit het begin van de jaren zestig van de 20^e eeuw. Het is een voorbeeld van het verst denkbaar doorgevoerde functionalisme in de Nederlandse bouwkunst.

Venlo, Henry Dunantstraat 4

Een interessante pendant vormt de verwerving van het woonhuis uit 1967 van de architect H. de Bruyn in Venlo, dat een veel traditioneler variant van dezelfde functionalistische stroming vertegenwoordigt.

Velsen-Zuid, Beekestijn koetshuizen

Tenslotte is het bezit van het hoofdhuis van het landgoed Beekestijn uitgebreid met de beide koetshuizen en een zeer vroeg- neogotische folly in het park. Het bezit van de koetshuizen zal de museale exploitatie van het hoofdhuis vergemakkelijken.

- **Restauraties**

Als voorbeelden van het gaande werk toont de directeur beelden van twee zeer grote restauraties, de Burcht, het door Berlage gebouwde kantoor van de Algemene Nederlandsche Diamantwerkers Bond in Amsterdam en de aula van het Hodshonhuis in Haarlem, waar de vorige jaarvergadering is gehouden.

Amsterdam, De Burcht

In de Burcht is het vooral de overal teruggevonden afwerking met geschilderde sjablones, die besproken wordt. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de ingenieuze constructie die is bedacht om de pui van Elias Smalhout intact te laten en tegelijk de oorspronkelijke toegang tot de grote vergaderzaal in ere te herstellen.

Haarlem, Aula Hodshonhuis

In de aula van het Hodshonhuis zijn eveneens de oorspronkelijke sjabloonschilderingen weer in het zicht gebracht en hersteld. Tevens is de ruimtewerking sterk verbeterd door het weer aanbrengen van de wandkasten, waarvan restanten zijn teruggevonden. Voorts wordt de subtiele kleurstelling van de ruimte volledig hersteld.

9. Rondvraag en sluiting

- De heer Kuiper en mevrouw Pel stellen vragen met betrekking tot de huurderingsproblematiek. Hoe is het patroon van de leegstand en wat is het beleid van de Vereniging in deze, meer in het bijzonder past zij huurverlaging toe?
De directeur antwoordt, dat bij kantoren weinig geografisch onderscheid te maken valt, maar dat bij woonhuizen de leegstand buiten de randstad relatief hoger is. Grote panden vormen hoe dan ook een groter risico. Bij verwerving houdt men daar rekening mee. Huurverlaging en kwaliteitsverbetering worden toegepast om de verhuurbaarheid in concrete gevallen te verbeteren. Tenslotte wijst de directeur op enkele signalen uit de markt die erop wijzen dat deze weer enigszins aantrekt.
- De heer Lureman vraagt, of de uit de aula van het Hodshonhuis verwijderde kroonluchters elders geplaatst zullen worden.
De directeur antwoordt dat deze lampen en de wandverlichting zijn opgeslagen in afwachting van de verwerving van een pand uit de periode, waarin zij vervaardigd zijn. Zodra zich een mogelijkheid voordoet, zullen zij worden herbestemd.
- De heer Munnig Schmidt informeert naar de actuele situatie met betrekking tot de overdracht van tuin en park van Beekestijn aan Natuurmonumenten.
De directeur deelt mee dat na lange onderhandelingen deze waarschijnlijk nog in 2010 zal plaatsvinden.
- De heer de Vries vraagt waarom de gevel van het St. Jansgasthuis in Hoorn opnieuw gepleisterd is. Had men niet voor coating van de baksteen gevel kunnen kiezen?
De directeur deelt mee, dat dit gedaan is omdat de oude bakstenen na de bepleistering met portlandcement in 1860 te slecht zijn geworden om zonder deklaag voort te bestaan. Coating past de Vereniging niet toe vanwege de risico's daarvan voor het steen.

Dezelfde spreker uit kritiek op het niet voldoen door de Vereniging aan een opdracht in het televisieprogramma 'Het mooiste pand van Nederland'.

De directeur legt uit dat dit met opzet niet gedaan is: de betrokken opdracht strookte niet met onze kwaliteitseisen.

Voorts stelt de heer de Vries een vraag naar aanleiding van Vooreiland 10 in Medemblik dat te koop staat. Dit huis staat naast ons bezit op nr. 11 en 12 en past daar goed bij.

De directeur antwoordt dat dit inderdaad het geval is. In het verleden was het pand echter te duur en thans is het perceel gesplitst waardoor het minder aantrekkelijk is geworden voor de Vereniging.

Tenslotte informeert de heer de Vries naar het profielbeleid van het bestuur bij zijn keus voor de commissarissen.

De directeur legt uit dat er wordt gekeken naar hun sectorale en functionele achtergrond. Daarnaast wordt gestreefd naar een zo breed mogelijke regionale spreiding. Eerdere bemoeienis met monumentenzorg is geen eerste vereiste.

De voorzitter vult aan dat affiniteit met de monumentenzorg vanzelf spreekt als men zich aangetrokken voelt tot werkzaamheden ten behoeve van onze Vereniging. Bovendien wijst hij er nog op, dat gepoogd wordt de verdeling over de beide geslachten zo evenwichtig mogelijk te maken.

De voorzitter sluit om 21.00 uur de jaarvergadering.

Vastgesteld en getekend op 16 juni 2011 te Amsterdam.

ir. P.B. de Bruijn, voorzitter

mr. A.A. Schulting, secretaris